

અગ્રતા ક્રમ -

૧૭

સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ

તારાંકિત પ્રશ્ન ક્રમાંક:-૧૫/૪/૨૪૩૩

વિધાનસભા ગૃહમાં જવાબ આપવાની

તારીખ:- ૨૬/૦૨/૨૦૨૪

૧૫ મી ગુજરાત વિધાનસભા ચોથું સત્ર

પ્રશ્ન : સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગના તાબા

હેઠળના બોર્ડ / નિગમો માટે નાણાંકીય જોગવાઈ

પ્રશ્ન પૂછનાર માન.ધારાસભ્યશ્રી અને તેમનો મત વિસ્તાર

શ્રી જિગ્નેશ મેવાણી (વડગામ)

અનુક્રમણિકા

ક્રમ	પ્રશ્નનો વિષય	પાના નંબર
૧	પ્રશ્ન	૩
૨	પ્રશ્નનો જવાબ	૪
૩.૧	પૂરક પ્રશ્ન - ૧ ધારાસભ્યશ્રી- સામાજિક અને ન્યાય અધિકારીતા વિભાગ હેઠળના નિગમો દ્વારા વણવપરાયેલ અથવા બચત રહેલ રકમના કારણો શા?	૧૦
૩.૨	પૂરક પ્રશ્ન - ૨ ધારાસભ્યશ્રી- સામાજિક અને ન્યાય અધિકારીતા વિભાગ હેઠળના નિગમોમાં છેલ્લા પાંચ વર્ષમાં નિગમો દ્વારા સ્વરોજગારલક્ષી યોજનાઓમાં કેટલું ધિરાણ આપવામાં આવ્યું.	૧૬
૩.૩	પૂરક પ્રશ્ન - ૩ ધારાસભ્યશ્રી- સામાજિક અને ન્યાય અધિકારીતા વિભાગ હેઠળના નિગમોમાં છેલ્લા પાંચ વર્ષમાં નિગમો દ્વારા શૈક્ષણિક યોજનાઓમાં કેટલું ધિરાણ આપવામાં આવ્યું.	૧૭
૩.૪	પૂરક પ્રશ્ન - ૪ ધારાસભ્યશ્રી- ગુજરાત સફાઈ કામદાર વિકાસ નિગમ દ્વારા સફાઈ કામદારોના પુનઃ સ્થાપન માટે કઈ કઈ યોજનાઓ અમલમાં છે?	૧૮
પૂરક માહિતી		
૪.૧	પૂરક નોંધ	૨૦
૫.૧	તારાંકિત પ્રશ્ન અંગે ટુંકી નોંધ	૨૭

17

સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગના તાબા હેઠળના બોર્ડ/નિગમો માટે નાણાકીય જોગવાઈ

*15/4/2433 : શ્રી જિન્નેશમેવાણી (વડગામ) : માન. સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતામંત્રીશ્રી જણાવવા કૃપા કરશે કે:-

પ્રશ્ન	જવાબ
(૧) નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨ અને વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩માં સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગના તાબા હેઠળના નિગમ-બોર્ડ માટે કેટલી નાણાકીય જોગવાઈ કરવામાં આવી,	પત્રક સામેલ છે.
(૨) તા.૩૧/૧૨/૨૦૨૩ની સ્થિતિએ તે પૈકી ઉક્ત વર્ષવાર કેટલી રકમ ક્યા હેતુઓ માટે ખર્ચ કરવામાં આવી, અને	
(૩) ઉક્ત સ્થિતિએ ઉક્ત વર્ષવાર કેટલી રકમ ક્યા કારણોસર વણવપરાયેલી રહી?	

પત્રક

પત્રક											
વિધાનસભા તારાંકિત પ્રશ્ન ક્રમાંક: 15/4/2433											
(રકમ રૂ. લાખમાં)											
ક્રમ	નિગમ/બોર્ડ નું નિગમ	નાણાકીય વર્ષ	રાજ્ય સરકાર દ્વારા નિગમ/બોર્ડ માટે કરેલ નાણાકીય જોગવાઈ	તા.૩૧/૧૨/૨૦૨૩ ની સ્થિતિએ તે પૈકી ઉક્ત વર્ષવાર ખર્ચ કરેલ રકમ	ખર્ચ કરેલ રકમ નો હેતુ					વણવપરાયેલ રહેલ રકમ	વણવપરાયેલ રકમના કારણો
					લોન	સહાય	શેરમૂડી	વહીવટી	સમાન ફાળો		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
૧	ગુજરાત અનુસૂચિત જાતિ વિકાસ નિગમ	૨૦૨૧-૨૨	૨૪૭૧.૫૦	૧૦૮૯.૯૨	૫૮૯.૯૨	૦૦.૦૦	૦૦.૦૦	૫૦૦.૦૦	૦૦.૦૦	૭૦૧.૦૯	- વર્તમાનપત્રોમાં જે તે વર્ષના લાભાર્થીઓની પસંદગી માટે જાહેરાત આપવામાં આવેલ હતી .કોમ્પ્યુટરાઇઝ્ડ ડ્રો માં પસંદ થયેલ લાભાર્થી પૈકી ૫૦% થી વધુ લાભાર્થીઓ જામીનગીરી ન કરી શકવા અથવા એક યા બીજા કારણોસર ધિરાણ લેવા માટે અસંમતિ દર્શાવેલ હોવાથી આ ખર્ચ થઇ શકેલ ન હતો . - બચત રહેલ રકમનો ખર્ચ કરવા માટે કોમ્પ્યુટરાઇઝ્ડ ડ્રો માર્ચ-૨૦૨૪માં કરી ટૂંક સમયમાં ખર્ચ કરવામાં આવશે. - કોલમ-(૫) મા દર્શાવેલ ખર્ચ કોલમ-(૪) માં દર્શાવેલ જોગવાઈ પૈકીનો છે. કોલમ-(૫)માં દર્શાવેલ અને અગાઉના વર્ષની ગ્રાન્ટમાંથી રહેલ બચતમાંથી થયેલ કુલ ખર્ચ નાણાંકીય વર્ષ:૨૦૨૨-૨૩ માં રૂ.૧૭૬૬.૨૯ લાખ છે.
		૨૦૨૨-૨૩	૨૫૦૦.૦૦	૮૩૯.૦૦	૩૩૯.૦૦	૦૦.૦૦	૦૦.૦૦	૫૦૦.૦૦	૦૦.૦૦	૬૬૧.૦૦	
૨	ગુજરાત સફાઈ કામદાર વિકાસ	૨૦૨૧-૨૨	૨૫૨૫.૦૫	૧૫૫૩.૫૫	૦૦	૧૩૦૦.૦૦	૦.૦૦	૨૫૩.૫૫	૦૦.૦૦	૯૭૧.૫૦	- વણવપરાયેલ રકમ માટે સીધા ધિરાણની યોજનાની જાહેરાત આપી અરજીઓ મેળવી લીધેલ છે. મળેલ અરજીઓમાંથી
		૨૦૨૨-	૨૭૫૩.૫	૧૭૩૭.૫૮	૫૮૯.૨૦	૧૫૦૦.૦૦	૦.૦૦	૨૩૭.૫૮	૦૦.૦૦	૧૦૧૫.૯૭	

											સમયમાં ખર્ચ કરવામાં આવશે. - કોલમ-(૫) માં દર્શાવેલ ખર્ચ કોલમ-(૪) માં દર્શાવેલ જોગવાઈ પૈકીનો છે. કોલમ-(૫)માં દર્શાવેલ અને અગાઉના વર્ષની ગ્રાન્ટમાંથી રહેલ બચતમાંથી થયેલ કુલ ખર્ચ નાણાકીય વર્ષ:૨૦૨૧-૨૨ માં રૂ.૫૮૮.૨૩ લાખ અને વર્ષ:૨૦૨૨-૨૩ માં રૂ.૬૮૮.૪૬ લાખ છે.
૪	ગુજરાત રાજ્ય વિકલાંગ (દિવ્યાંગ) નાણા અને વિકાસ નિગમ	૨૦૨૧-૨૨	૬૩૪.૦૦	૧૦૦.૦૦	૦૦.૦૦	૦૦	૧૦૦.૦૦	૫૦૦.૦૦	૦૦.૦૦	૩૪.૦૦	- નવીન ઓફિસ માટેનું ફર્નિચર તેમજ ઇલેક્ટ્રોનિક્સ સંસાધનોની ખરીદ કરવાની થતી હોઇ જેની કાર્યવાહી પ્રગતિમાં છે. - National Divyangjan Finance and Development Corporation (NDFDC)ની યોજના સંદર્ભે રાજ્ય સરકાર દ્વારા નો મેયિંગ ફાળો આપવામાં આવેલ છે જે યોજના વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ માં શરૂ થયેલ - સદર નાણાકીય વર્ષમાં ઓનલાઇન પોર્ટલ પર કુલ ૪૭૧ અરજીઓ આવેલ જે તમામ અત્રેથી મંજૂર કરવામાં આવેલ
		૨૦૨૨-૨૩	૭૮૫.૦૦	૩૮૬.૦૦	૨૭૧.૦૦	૦૦	૧૦૦.૦૦	૧૫.૦૦	૦૦.૦૦	૩૨૮.૦૦	

											રૂ.૩૦.૦૦ લાખનો ખર્ચકરેલ છે . આથી રૂ.૧૨૦.૦૦ લાખ બચત રહેલ છે.
		૨૦૨૨- ૨૩	૨૦૨૫.૦૦	૧૮૮૬.૦૦	૧૫૦૦.૦૦	૦૦.૦૦	૧૫૦.૦૦	૨૨૫.૦૦	૧૧.૦૦	૧૩૯.૦૦	- સીધા ધિરાણની કોઇ બચત નથી. - સમાનફાળા બચત -નાણાંકીય વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩ માં રાષ્ટ્રીય નિગમ તરફથી રૂ.૧૧૦.૦૦લાખ ગ્રાન્ટ મળેલ હતી તેની સામેસમાન ફાળાની ૧૦ % ગ્રાન્ટ લેખે રૂ.૧૧.૦૦ લાખનો ખર્ચકરેલ છે .આથી રૂ.૧૩૯.૦૦ લાખ વણવપરાયેલ રહેલ છે.
૭	ગુજરાત પછાત વર્ગ વિકાસ નિગમ	૨૦૨૧- ૨૨	૧૬૭૫.૫૧	૧૩૫૭.૫૧	૧૦૮૦.૫૧	૦૦.૦૦	૨૦૦.૦૦	૬૭.૦૦	૦.૦૦	૨૦૦.૦૦	- સીધા ધિરાણની કોઇ બચત નથી. - વહીવટી બચત - વર્ષ ૨૦૨૧- ૨૨માં અગાઉના વર્ષોની વહીવટી ગ્રાન્ટની બચતમાંથી ખર્ચ કરેલ છે .જેથી વહીવટી ગ્રાન્ટ ૧૮૫.૦૦ લાખ વણવપરાયેલ છે. - સમાનફાળા બચત - રાષ્ટ્રીય નિગમ, નવી દિલ્હી પાસેથી ગ્રાન્ટ લેવામાંઆવેલ ન હોવાથી સમાનફાળાની ગ્રાન્ટ રૂ.૨૦૦.૦૦ લાખ વણવપરાયેલ છે.
		૨૦૨૨- ૨૩	૨૨૮૫.૦૦	૨૦૦૭.૬૧	૧૭૦૦.૦૦	૦૦.૦૦	૨૦૦.૦૦	૬૭.૮૭	૩૯.૬૪	૨૯૯.૧૧	- નિગમના અધ્યક્ષ/ઉપાધ્યક્ષ અને ૧૦ ડિરેક્ટરોની નિમણુક ન

											થવાથી વહીવટી ખર્ચ ઓછો થયેલ હોવાથી વણવપરાયેલ રહેલ છે. - સમાનફાળા બચત - રાષ્ટ્રીય નિગમ, નવી દિલ્હી પાસેથી રૂ.૪૦૦.૦૦ લાખની ગ્રાન્ટ મળેલ હોવાથી ૧૦ %મુજબ ખર્ચ કરવાનો થતો હોય રૂ. ૩૯.૬૪ લાખનો ખર્ચ થયેલ છે. જ્યારે ૧૬૦.૩૬ લાખ વણવપરાયેલ રહેલ છે.
૮	ગુજરાત ઠાકોર અને કોળી વિકાસ નિગમ	૨૦૨૧-૨૨	૨૬૦૯.૨૩	૨૬૦૯.૨૩	૨૩૨૪.૨૩	૦૦.૦૦	૧૦૦.૦૦	૧૧૦.૦૦	૭૫.૦૦	૦.૦૦	-
		૨૦૨૨-૨૩	૫૨૮૫.૦૦	૫૨૬૫.૦૦	૫૦૦૦.૦૦	૦૦.૦૦	૧૦૦.૦૦	૯૦.૦૦	૭૫.૦૦	૦.૦૦	
૯	ગુજરાત વિચરતી અને વિમુક્ત જાતિ વિકાસ નિગમ	૨૦૨૧-૨૨	૮૪૯.૨૩	૮૦૯.૨૩	૬૨૯.૨૩	૦.૦૦	૧૦૦.૦૦	૮૦.૦૦	૦.૦૦	૪૦.૦૦	- સીધા ધિરાણની કોઇ બચત નથી. - રાષ્ટ્રીયનિગમ પાસેથી ગ્રાન્ટ લેવામાં આવેલ ન હોવાથી ખર્ચ થયેલ નથી. જેથી સમાનફાળાની રકમવણવપરાયેલ રહેલ છે.
		૨૦૨૨-૨૩	૧૪૪૨.૦૦	૧૩૯૪.૨૪	૧૨૦૦.૦૦	૦.૦૦	૧૦૦.૦૦	૯૨.૦૦	૨.૨૪	૪૭.૭૬	
૧૦	ગુજરાત ગોપાલક વિકાસ નિગમ	૨૦૨૧-૨૨	૭૫૦.૫૨	૭૪૯.૮૨	૬૧૫.૫૨	૦.૦૦	૯.૩૦	૧૨૫.૦૦	૦.૦૦	૦૦.૦૦	-
		૨૦૨૨-૨૩	૧૩૪૩.૭૫	૧૩૪૩.૭૫	૧૨૦૦.૦૦	૦.૦૦	૦.૦૦	૧૨૫.૦૦	૧૮.૭૫	૦૦.૦૦	

સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ હેઠળના નિયામક કચેરી અને નિગમ (રૂ-લાખમાં)							
ક્રમ	નિગમનું નામ	૨૦૨૧-૨૨		૨૦૨૨-૨૩		૨૦૨૩-૨૪	
		બજેટ જોગવાઈ	થયેલ ખર્ચ	બજેટ જોગવાઈ	થયેલ ખર્ચ	બજેટ જોગવાઈ	થયેલ ખર્ચ
૧	ગુજરાત અનુસૂચિત જાતિ વિકાસ નિગમ	૧૫૭૬.૫૦	૧૦૮૯.૯૨	૧૬૦૫.૦૦	૧૭૬૬.૨૯	૨૭૯૪.૩૧	૪૧૮.૪૨
૨	ગુજરાત સફાઈ કામદાર વિકાસ નિગમ	૨૫૨૫.૦૫	૩૨૦૪.૩૦	૨૭૫૩.૫૫	૨૧૯૭.૩૫	૪૪૫૩.૫૫	૨૧૫૮.૮૫
૩	ડૉ. આંબેડકર અંત્યોદય વિકાસ નિગમ	૮૦૦.૦૦	૫૮૮.૨૩	૭૫૦.૦૦	૬૯૮.૪૬	૧૨૫૦.૦૦	૧૪૩.૫૮
૪	ગુજરાત બિન અનામત શૈક્ષણિક અને આર્થિક વિકાસ નિગમ	૪૫૭૦૫.૦૦	૪૫૭૦૫.૦૦	૫૦૭૦૦.૦૦	૫૦૬૩૩.૧૦	૫૦૭૦૦.૦૦	૩૨૦૪૦.૫૭
૫	ગુજરાત અલ્પસંખ્યક નાણાં અને વિકાસ નિગમ	૧૬૧૫.૫૧	૧૪૯૫.૫૧	૨૦૨૫.૦૦	૧૮૮૬.૦૦	૧૯૪૦.૦૦	૧૦૭૪.૨૨
૬	ગુજરાત પછાતવર્ગ વિકાસ નિગમ	૧૬૭૫.૫૧	૧૩૫૭.૫૧	૨૨૮૫.૦૦	૨૦૦૭.૬૧	૨૫૮૫.૦૦	૧૧૮૬.૫૪
૭	ગુજરાત ઠાકોર અને કોળી વિકાસ નિગમ	૨૬૦૯.૨૩	૨૬૦૯.૨૩	૫૨૮૫.૦૦	૫૨૬૫.૦૦	૫૩૮૫.૦૦	૧૦૨૫.૨૩
૮	ગુજરાત વચરતા અને વામુક્ત જાતિ વિકાસ નિગમ	૮૪૯.૨૩	૮૦૯.૨૩	૧૪૪૨.૦૦	૧૩૯૪.૨૪	૧૪૨૦.૦૦	૩૩૬.૦૧
૯	ગુજરાત ગોપાલક વિકાસ નિગમ	૭૫૦.૫૨	૭૪૯.૮૨	૧૩૪૩.૭૫	૧૩૪૩.૭૫	૧૩૫૦.૦૦	૫૭૭.૮૫
૧૦	ગુજરાત રાજ્ય વિકલાંગ (દિવ્યાંગ) નાણાં અને વિકાસ નિગમ	૬૩૪.૦૦	૬૦૦.૦૦	૭૮૫.૦૦	૩૮૬.૦૦	૭૯૮.૦૦	૩૧.૦૦
કુલ(અ)		૫૮૭૪૦.૫૫	૫૮૨૦૮.૭૫	૬૮૯૭૪.૩	૬૭૫૭૭.૮	૭૨૬૭૫.૮૬	૩૮૯૯૨.૨૭
૧૧	નિયામક, અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ	૯૮૧૫૬.૦૫	૮૩૨૭૪.૨૮	૧૦૪૩૨૪.૯	૮૯૯૫૬.૬૩	૮૯૮૩૩.૫૭	૬૩૯૭૭.૫૭
૧૨	નિયામક, વિકસતી જાતિ કલ્યાણ	૧૨૪૭૨૫.૨૭	૧૧૭૭૯૦.૧૭	૧૫૭૩૦૬.૬૪	૧૬૧૧૧૮.૭૭	૧૯૬૪૪૨.૮૩	૧૫૪૩૪૬.૭૦
૧૩	નિયામક, સમાજ સુરક્ષા	૧૪૬૯૦૯.૮૩	૧૩૦૪૮૯.૭૯	૧૪૮૯૯૪.૨૬	૧૭૫૩૯૫.૬૮	૧૯૭૬૦૬.૩૬	૧૬૦૬૯૬.૫૪
કુલ(બ)		૩૬૯૭૯૧.૧૫	૩૩૧૫૫૪.૨૪	૪૧૦૬૨૫.૮	૪૨૬૪૭૧.૦૮	૪૮૩૮૮૨.૭૬	૩૭૯૦૨૦.૮૧
કુલ (અ+બ)		૪૨૮૫૩૧.૭	૩૮૯૭૬૨.૯૯	૪૭૯૬૦૦.૧	૪૯૪૦૪૮.૮૮	૫૫૬૫૫૮.૬૨	૪૧૮૦૧૩.૦૮

માન. અધ્યક્ષશ્રી,

૧ સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા હેઠળના નિગમોમાં જે તે વર્ષમાં ફાળવવામાં આવતી ગ્રાન્ટનો ખર્ચ તે પછીના નાણાંકીય વર્ષમાં પણ કરી શકાય છે. જેથી ગ્રાન્ટ લેપ્સ જવાનો પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થતો નથી.
૨. સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા હેઠળના નિગમોમાં ઉપરાંત નિયામકશ્રી કચેરીઓ દ્વારા પણ ખર્ચ કરવામાં આવે છે.

અગ્રતા ક્રમ - ૧૭ પૂરક પ્રશ્ન - ૧

પુછનાર ધારાસભ્યશ્રી :

પૂરક પ્રશ્ન - ૧ સામાજિક અને ન્યાય અધિકારીતા વિભાગ હેઠળના નિગમો દ્વારા વણવપરાયેલ અથવા બચત રહેલ રકમના કારણો શા?

જવાબ : માન. અધ્યક્ષશ્રી,

સામાજિક અને ન્યાય અધિકારીતા વિભાગ હેઠળના નિગમોના વણવપરાયેલ રકમના કારણો નીચે મુજબ છે.

ગુજરાત સફાઈ કામદાર વિકાસ નિગમ

- નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨માં **રૂ.૨૫૨૫.૦૫ લાખ** ની જોગવાઈ કરવામાં આવેલ હતી. જેમાં વહીવટી અને સહાય હેઠળ **રૂ.૧૫૫૩.૫૫ લાખ** નો ખર્ચ કરવામાં આવેલ છે. જ્યારે **રૂ.૯૭૧.૫૦ લાખ** ની બચત રહેવા પામેલ છે.
- વર્ષ-૨૦૨૧-૨૨માં **રૂ.૧૦૦૦.૦૦** લાખની થયેલ જોગવાઈ પૈકી SCA to SCSP (SCW-18) માં **રૂ.૩૧૯.૫૧ લાખ**ની જ ફાળવણી કરેલ અને **રૂ. ૬૮૦.૪૯ લાખ**ની કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા ગ્રાન્ટ ફાળવવામાં આવેલ નથી.

ગુજરાત સફાઈ કામદાર વિકાસ નિગમની વણવપરાયેલ રકમ માટે સીધા ધિરાણની યોજનાની જાહેરાત આપી અરજીઓ મેળવી લીધેલ છે. મળેલ અરજીઓ માંથી કોમ્પ્યુટરાઈઝ્ડ ડ્રો કરી પારદર્શક રીતે લાભાર્થીઓની પસંદગી કરી ટુંક સમયમાં ૧૦૦% ખર્ચ કરવામાં આવશે.

નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩માં **રૂ.૨૭૫૩.૫૫ લાખ** ની જોગવાઈ કરવામાં આવેલ હતી. જેમાં વહીવટી અને સહાય હેઠળ **રૂ.૧૭૩૭.૫૮ લાખ** નો ખર્ચ કરવામાં આવેલ છે. જ્યારે **રૂ.૧૦૧૫.૯૭ લાખ** ની બચત રહેવા પામેલ છે.

- વર્ષ-૨૦૨૨-૨૩માં **રૂ.૨૫૦૦.૦૦** લાખની થયેલ જોગવાઈ પૈકી SCA to SCSP (SCW-18) માં **રૂ.૧૦૦૦.૦૦** લાખની થયેલ જેની સામે કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા ગ્રાન્ટ ફાળવવામાં આવેલ ન હોય વણવપરાયેલ રહેલ છે.

મંજૂર મહેકમ પૈકી પૂર્ણ કાલીન અધિકારીશ્રી /કર્મચારીશ્રીઓની નિમણૂક થયેલ ન હોવાથી રકમનો ખર્ચ થયેલ નથી. નિગમની બચત રકમના ખર્ચ માટે સીધા ધિરાણની યોજનાની જાહેરાત આપી અરજીઓ મેળવી લીધેલ છે. મળેલ અરજીઓમાંથી કોમ્પ્યુટરાઈઝ્ડ ડ્રો કરી પારદર્શક રીતે લાભાર્થીઓની પસંદગી કરી ટુંક સમયમાં ૧૦૦% ખર્ચ કરવામાં આવશે.

ગુજરાત અનુસૂચિત જાતિ વિકાસ નિગમ

નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨માં **રૂ.૨૪૭૧.૫૦ લાખ** ની જોગવાઈ કરવામાં આવેલ હતી. જેમાં વહીવટી અને સીધા ધિરાણ હેઠળ **રૂ.૧૦૮૯.૯૨ લાખ** નો ખર્ચ કરવામાં આવેલ છે. જ્યારે **રૂ.૭૦૧.૦૯ લાખ** ની બચત રહેવા પામેલ છે.

બચત રહેલ રકમનો ખર્ચ કરવા માટે કોમ્પ્યુટરાઈઝ્ડ ડ્રો માર્ચ-૨૦૨૪ના માસમાં કરી ટુંક સમયમાં ૧૦૦% ખર્ચ કરવામાં આવશે.

નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩માં **રૂ.૨૫૦૦.૦૦ લાખ** ની જોગવાઈ કરવામાં આવેલ હતી. જેમાં વહીવટી અને સીધા ધિરાણ હેઠળ **રૂ.૮૩૯.૦૦ લાખ** નો ખર્ચ કરવામાં આવેલ છે. જ્યારે **રૂ.૬૬૧.૦૦ લાખ** ની બચત રહેવા પામેલ છે.

બચત રહેલ રકમનો ખર્ચ કરવા માટે કોમ્પ્યુટરાઈઝ્ડ ડ્રો માર્ચ-૨૦૨૪ના માસમાં કરી ટુંક સમયમાં ૧૦૦% ખર્ચ કરવામાં આવશે.

ડૉ. આંબેડકર આંત્યોદય વિકાસ નિગમ

નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨માં **રૂ.૮૦૦.૦૦ લાખ** ની જોગવાઈ કરવામાં આવેલ હતી. જેમાં વહીવટી, સીધા ધિરાણ અને શેરમુડી હેઠળ **રૂ.૪૧૨.૫૧ લાખ** નો ખર્ચ કરવામાં આવેલ છે. જ્યારે **રૂ.૩૮૭.૪૯ લાખ** ની બચત રહેવા પામેલ છે.

કોવિડ-૧૯ ની સંવેદનશીલ પરિસ્થિતી દરમ્યાન લોકડાઉનને લીધે અરજદારો દ્વારા સાધનિક પુરાવા રજુ કરેલ ન હોઈ યોજનાકીય ધિરાણ થઈ શકેલ નથી.પરંતુ પડતર અરજીઓનો માર્ચ-૨૦૨૪ માં નિકાલ કરી ૧૦૦% ખર્ચ કરવામા આવશે.

નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩માં **રૂ.૭૫૦.૦૦ લાખ** ની જોગવાઈ કરવામાં આવેલ હતી. જેમાં વહીવટી અને શેરમુડી હેઠળ **રૂ.૧૮૩.૫૬ લાખ** નો ખર્ચ કરવામાં આવેલ છે. જ્યારે **રૂ.૫૬૬.૪૪ લાખ** ની બચત રહેવા પામેલ છે.

સદર વર્ષમાં મંજૂર મહેકમ પૈકી પૂર્ણ કાલીન અધિકારીશ્રી /કર્મચારીશ્રીઓની નિમણૂક થયેલ ન હોવાથી રકમનો ખર્ચ થયેલ નથી. બચત રહેલ રકમનો ખર્ચ કરવા માટે કોમ્પ્યુટરાઈઝ્ડ ડ્રો માર્ચ-૨૦૨૪ના માસમાં કરી ટુંક સમયમાં ૧૦૦% ખર્ચ કરવામાં આવશે.

આ ઉપરાંત નિયામક અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ દ્વારા ચાલુ નાણાકીય વર્ષ-૨૦૨૩-૨૪ માં **રૂ.૮૯૮૩૩.૫૭ લાખ**ની જોગવાઈ કરવામાં આવેલ છે. તેમજ આગામી નાણાકીય વર્ષ-૨૦૨૪-૨૫ માં **રૂ.૯૧૬૬.૦૦ લાખ**ની જોગવાઈનો વધારો કરી કુલ બજેટ જોગવાઈ **રૂ.૯૯૦૦૦.૦૦ લાખ** કરવામાં આવેલ છે.

ગુજરાત બિન અનામત શૈક્ષણિક અને આર્થિક વિકાસ નિગમ

વહીવટી ગ્રાન્ટ- મંજુર મહેકમ પૈકી પુર્ણ કાલિન અધિકારીશ્રી/કર્મચારીશ્રીઓની નિમણુંક થયેલ ન હોવાથી વહીવટી ખર્ચ ઓછો થવાને કારણે રકમ વણવપરાયેલ રહેલ છે.

માન.અધ્યક્ષશ્રી,

ગુજરાત અલ્પસંખ્યક નાણાં અને વિકાસ નિગમ

સમાનજાળો નાણાંકીય વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨માં રાષ્ટ્રીય નિગમ તરફથી **રૂ.૩૦૦.૦૦ લાખ** ગ્રાન્ટ મળેલ હતી. તેની સામે સમાન જાળાની ૧૦% ગ્રાન્ટ લેખે **રૂ.૩૦.૦૦ લાખ** નો ખર્ચ કરેલ છે. આથી **રૂ.૧૨૦.૦૦ લાખ** બચત રહેલ છે.

તેમજ નાણાંકીય વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩માં રાષ્ટ્રીય નિગમ તરફથી **રૂ.૧૧૦.૦૦ લાખ** ગ્રાન્ટ મળેલ હતી. તેની સામે સમાન જાળાની ૧૦% ગ્રાન્ટ લેખે **રૂ.૧૧.૦૦ લાખ** નો ખર્ચ કરેલ છે. આથી **રૂ.૧૩૯.૦૦ લાખ** વણવપરાયેલ રહેલ છે.

માન.અધ્યક્ષશ્રી,

ગુજરાત પછાત વર્ગ વિકાસ નિગમ

(૧) સમાનજાળા ગ્રાન્ટ નાણાંકીય વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨માં રાષ્ટ્રીય નિગમ, દિલ્હી પાસેથી ગ્રાન્ટ

લેવામાં આવેલ ન હોવાથી ખર્ચ થયેલ નથી. જેથી રાજ્ય સરકારની સમાનજાળાની ગ્રાન્ટ **રૂ.૨૦૦.૦૦ લાખ** વણવપરાયેલ રહેલ છે.

નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩માં રાષ્ટ્રીય નિગમ, નવી દિલ્હી પાસેથી **રૂ.૪૦૦.૦૦ લાખ** ની ગ્રાન્ટ મળેલ હોવાથી ૧૦% મુજબ ખર્ચ કરવાનો થતો હોઈ **રૂ.૩૯.૬૪ લાખ** નો ખર્ચ થયેલ છે. જ્યારે **રૂ.૧૬૦.૩૬ લાખ** વાપરાયેલ રહેલ છે.

(૨) વહીવટી - વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩માં **રૂ.૬૭.૯૭ લાખ** નો ખર્ચ અગાઉના વર્ષોની બચત ગ્રાન્ટમાંથી કરવામાં આવેલ છે. જ્યારે વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩માં ફાળવેલ રકમ **રૂ.૧૩૮.૭૫ લાખ** ની વહીવટી ગ્રાન્ટ-નિગમના મેનેજીંગ ડીરેક્ટરશ્રી તેમજ કચેરી અધિક્ષક, જુનિયર ક્લાર્કની વર્ગ-૩ની જગ્યાઓ ખાલી હોવાથી તેમજ નિગમના અધ્યક્ષ/ઉપાધ્યક્ષ અને ૧૦ ડીરેક્ટરોની નિમણુક ન થવાથી વહીવટી ખર્ચ ઓછો થયેલ હોવાથી વાપરાયેલ રહે છે.

માન.અધ્યક્ષશ્રી,

ગુજરાત વિચરતી અને વિમુક્ત જાતિ વિકાસ નિગમ

સમાનકાળા ગ્રાન્ટ - રાષ્ટ્રીય નિગમ પાસેથી ગ્રાન્ટ લેવામાં આવેલ ન હોવાથી ખર્ચ થયેલ નથી. જેથી સમાનકાળાની રકમ વણવપરાયેલ રહેલ છે.

ગુજરાત રાજ્ય વિકલાંગ (દિવ્યાંગ) નાણાં અને વિકાસ નિગમ

નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨માં **રૂ.૬૩૪.૦૦ લાખ** ની જોગવાઈ કરવામાં આવેલ હતી. જેમાં શેરમુડી અને વહીવટી હેઠળ **રૂ.૧૦૦.૦૦ લાખ** નો ખર્ચ કરવામાં આવેલ છે. જ્યારે **રૂ.૩૪ .૦૦ લાખ** ની બચત રહેવા પામેલ છે. નવીન ઓફિસ માટેનું ફર્નિચર તેમજ ઇલેક્ટ્રોનીકસ સંસાધનોની ખરીદ કરવાની થતી હોઈ જેની કાર્યવાહી પ્રગતિમાં છે તેમજ National Divyangjan Finance and Development Corporation (NDFDC) ની યોજના સંદર્ભે રાજ્ય સરકાર દ્વારા મેચીંગ ફાળો આપવામાં આવેલ છે જે યોજના વર્ષ-૨૦૨૩-૨૪માં શરૂ થયેલ હોવાથી રકમ વણવપરાયેલ રહેલ છે. નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩માં **રૂ.૭૮૫.૦૦ લાખ** ની જોગવાઈ કરવામાં આવેલ હતી. જેમાં શેરમુડી, લોન સહાય અને વહીવટી હેઠળ **રૂ.૩૮૬.૦૦ લાખ** નો ખર્ચ કરવામાં આવેલ છે. જ્યારે **રૂ.૩૨૯.૦૦ લાખ** ની બચત રહેવા પામેલ છે.

માન.અધ્યક્ષશ્રી,

સામાજિક ન્યાય અને અધિકૃતતા હેઠળના નિગમોમાં જે તે વર્ષમાં ફાળવવામાં આવતી ગ્રાન્ટનો ખર્ચ તે પછીના નાણાકીય વર્ષમાં પણ કરી શકાય છે. જેથી લેપ્સ જવાનો પ્રશ્ન ઉપાસ્થિત થતો નથી.

અગ્રતા ક્રમ - ૧૭ પૂરક પ્રશ્ન - ૨

પુછનાર ધારાસભ્યશ્રી :

પૂરક પ્રશ્ન - ૨ સામાજિક અને ન્યાય અધિકારીતા વિભાગ હેઠળના નિગમોમાં છેલ્લા પાંચ વર્ષમાં નિગમો દ્વારા સ્વરોજગારલક્ષી યોજનાઓમાં કેટલું ધિરાણ આપવામાં આવ્યું.

જવાબ :- માન.અધ્યક્ષશ્રી,

➤ નિગમો દ્વારા છેલ્લા પાંચ વર્ષમાં સ્વરોજગારલક્ષી યોજના હેઠળ **કુલ ૩૬૬૧૭** લાભાર્થીઓને **કુલ ૩.૬૪૯.૭૯ કરોડ** નું ધિરાણ આપવામાં આવ્યું.

અગ્રતા ક્રમ - ૧૭ પૂરક પ્રશ્ન - ૩

પુછનાર ધારાસભ્યશ્રી :

પૂરક પ્રશ્ન - ૩ સામાજિક અને ન્યાય અધિકારીતા વિભાગ હેઠળના નિગમોમાં છેલ્લા પાંચ વર્ષમાં નિગમો દ્વારા શૈક્ષણિક યોજનાઓમાં કેટલું ધિરાણ આપવામાં આવ્યું.

જવાબ :- માન.અધ્યક્ષશ્રી,

- નિગમો દ્વારા છેલ્લા પાંચ વર્ષમાં શૈક્ષણિક યોજના હેઠળ **કુલ ૧૪૦૦૯** વિદ્યાર્થીઓને શૈક્ષણિક હેતુસર કુલ **રૂ.૧૨૯૭.૩૧ કરોડનું** ધિરાણ આપવામાં આવ્યું.

અગ્રતા ક્રમ - ૧૭ પૂરક પ્રશ્ન - ૪

પુછનાર ધારાસભ્યશ્રી :

પૂરક પ્રશ્ન - ૪ ગુજરાત સફાઈ કામદાર વિકાસ નિગમ દ્વારા સફાઈ કામદારોના પુનઃ સ્થાપન માટે કઈ કઈ યોજનાઓ અમલમાં છે?

જવાબ:- માન. અધ્યક્ષશ્રી,

➤ ગુજરાત સફાઈ કામદાર વિકાસ નિગમ ઈ-સમાજ કલ્યાણ પોર્ટલ દ્વારા વિવિધ યોજનાઓ થકી લાભાર્થીઓને ઘરે બેઠા સીધો ડિબિટી મારફત લાભ આપી રાજ્યના તમામ સફાઈ કામદારો અને તેમના આશ્રિતોને અસ્વચ્છ વ્યવસાયમાંથી મુક્તિ અપાવી તેઓને સ્વચ્છ વ્યવસાય તરફવાળી તેમનું પુનઃ સ્થાપન કરવા માટેની તથા જીવન ધોરણ ઉચ્ચ લાવવાની કામગીરી કરે છે.

(૧) મહિલા સમૃદ્ધિ યોજના :

મહિલાઓને વિવિધ ઇંધા/વ્યવસાય માટે **રૂ.૧.૦૦ લાખ** સુધી ૪ ટકાના વ્યાજે લોન આપવામાં આવે છે અને **રૂ.૩૦,૦૦૦/-** સુધીની સબસીડી આપવામાં આવે છે.

(૨) મહિલા અધિકારીતા યોજના :

મહિલાઓને વિવિધ ઇંધા/વ્યવસાય માટે **રૂ.૨.૦૦ લાખ** સુધી ૫ ટકાના વ્યાજે લોન આપવામાં આવે છે અને **રૂ.૪૦,૦૦૦/-** સુધીની સબસીડી આપવામાં આવે છે.

(૩) માઈક્રો ક્રેડિટ ઈંધનાન્સ યોજના :

પુરૂષોને વિવિધ ઇંધા/વ્યવસાય માટે **રૂ.૧.૦૦ લાખ** સુધી ૫ ટકાના વ્યાજે લોન આપવામાં આવે છે અને **રૂ. ૩૦,૦૦૦/-** સુધીની સબસીડી આપવામાં આવે છે.

(૪) વ્યક્તિગત લોન યોજના :

વિવિધ ઇંદા/વ્યવસાય માટે **રૂ.૧.૦૦ લાખ** થી **રૂ.૧૫.૦૦ સુધી** ની ૬ ટકાના વ્યાજે લોન આપવામાં આવે છે અને **રૂ.૭૫,૦૦૦/-** સુધીની સબસીડી આપવામાં આવે છે.

(૫) ડા. આંબેડકર સફાઈ કામદાર આવાસ યોજના :

આ યોજના હેઠળ સફાઈ કામદારોને આવાસ માટે વ્યક્તિગત **રૂ.૧,૨૦,૦૦૦/-** ની સહાય આપવામાં આવે છે અને વઘુમાં શહેરી વિસ્તારમાં **રૂ.૬૦,૦૦૦/-** અને ગ્રામ્ય વિસ્તારમાં **રૂ.૩૦,૦૦૦/-** ની બિનવ્યાજકીય લોન આપવામાં આવે છે.

(૬) ઘોરણ-૧૦ અને ઘોરણ-૧૨ ના વિઢાર્થીઓને ઇનામ/પ્રશસ્તિપત્ર આપી પ્રોત્સાહિત કરવાની યોજના.

(૭) છૂટક સફાઈનું કામ કરતાં રોજમદારોને ડિઝલ મશીન, લોડીંગ સાયકલ, પાઈપ તેમજ સલામતીના સાઘનો ખરીદ કરવા માટે **રૂ.૫૦,૦૦૦/-** સુધીની સહાય આપવામાં આવે છે.

અગ્રતા ક્રમ – ૧૭ પૂરક નોંધ

સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ હેઠળ નિયામક અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ ખાતા હસ્તક નીચે મુજબના ૩ નિગમો કાર્યરત છે. જેની વિગતો નીચે મુજબ છે.

➤ ગુજરાત સફાઈ કામદાર વિકાસ નિગમ

- ગુજરાત સફાઈ કામદાર વિકાસ નિગમ દ્વારા આર્થિક ઉત્કર્ષ યોજના હેઠળ સ્વરોજગારી ઉભી કરવા માટે લોન યોજના, આવાસ યોજના, ડીઝલ મશીન અને સલામતીના સાધનો આપવાની સહાય યોજનાઓ અંતર્ગત છેલ્લા ૩ વર્ષમાં ૬૦૮૮ લાભાર્થીઓને ૩૧.૭૫૬૦.૦૦ લાખની લોન / સહાય આપવામાં આવેલ છે.
- ગુજરાત સફાઈ કામદાર વિકાસ નિગમ ની વર્ષ-૨૦૨૪-૨૫ માં કુલ ૩૧.૪૪૬૮.૦૦ લાખ ની જોગવાઈ કરવામાં આવેલ છે.

➤ ગુજરાત અનુસૂચિત જાતિ વિકાસ નિગમ

- ગુજરાત અનુસૂચિત જાતિ વિકાસ નિગમ દ્વારા આર્થિક ઉત્કર્ષ યોજના હેઠળ સ્વરોજગારલક્ષી યોજના, વાહન યોજના અને પ્રોજેક્ટ યોજના અંતર્ગત છેલ્લા ૩ વર્ષમાં ૧૪૮૭ લાભાર્થીઓને ૩૧.૨૭૧૮.૦૦ લાખ ની લોન / સહાય આપવામાં આવેલ છે.

- વર્ષ-૨૦૨૧-૨૨માં રૂ.૧૦૦૦.૦૦ લાખની થયેલ જોગવાઈ પૈકી SCA to SCSP (SCW-18) માં રૂ.૩૧૯.૫૧ લાખની જ ફાળવણી કરેલ અને રૂ. ૬૮૦.૪૯ લાખની મે કોઈ કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા ગ્રાન્ટ ફાળવવામાં આવેલ નથી.
- વર્ષ-૨૦૨૨-૨૩માં રૂ.૨૫૦૦.૦૦ લાખની થયેલ જોગવાઈ પૈકી SCA to SCSP (SCW-18) માં રૂ.૧૦૦૦.૦૦ લાખની થયેલ જેની સામે કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા ગ્રાન્ટ ફાળવવામાં આવેલ ન હોય વણવપરાયેલ રહેલ છે.
- ગુજરાત અનુસૂચિત જાતિ વિકાસ નિગમ ની વર્ષ-૨૦૨૪-૨૫ માં કુલ **રૂ.૨૬૬૦.૦૦ લાખ** ની જોગવાઈ કરવામાં આવેલ છે.

➤ ડા.આંબેડકર અંત્યોદય વિકાસ નિગમ (અ.જા)

- ડા.આંબેડકર અંત્યોદય વિકાસ નિગમ (અ.જા) દ્વારા આર્થિક ઉત્કર્ષ યોજના હેઠળ મહિલા સમૃદ્ધિ યોજના, પશુપાલન યોજના, પેશોન્જર વાહન / માલવાહક વાહન યોજના વગેરે હેઠળ છેલ્લા ૩ વર્ષમાં **૮૧૩** લાભાર્થીઓને **રૂ.૯૨૭.૦૦ લાખ** ની લોન / સહાય આપવામાં આવેલ છે.
- વર્ષ-૨૦૨૧-૨૨ અને વર્ષ-૨૦૨૨-૨૩ માં વણવપરાયેલ રકમ પૈકીની વહીવટી ગ્રાન્ટ **રૂ.૧૦૪.૦૨ લાખ**ની રકમ સરકારશ્રીમાં જમા કરાવેલ છે.
- ડા.આંબેડકર અંત્યોદય વિકાસ નિગમ (અ.જા) ની વર્ષ-૨૦૨૪-૨૫ માં કુલ **રૂ.૧૧૫૦.૦૦ લાખ** ની જોગવાઈ કરવામાં આવેલ છે.

➤ **ગુજરાત રાજ્ય વિકલાંગ (દિવ્યાંગ) નાણાં અને વિકાસ નિગમ**

- ગુજરાત રાજ્ય વિકલાંગ (દિવ્યાંગ) નાણાં અને વિકાસ નિગમ દ્વારા ૧૦૦% રાજ્ય સરકારની દિવ્યાંગજન મુદતી ધિરાણ યોજના અંતર્ગત છેલ્લા ૩ વર્ષમાં ૨૭૨ દિવ્યાંગ લાભાર્થીઓને **રૂ.૨૭૧.૦૦ લાખ** ની લોન આપવામાં આવેલ છે.
- ગુજરાત રાજ્ય વિકલાંગ (દિવ્યાંગ) નાણાં અને વિકાસ નિગમ ની વર્ષ-૨૦૨૪-૨૫ માં કુલ **રૂ.૭૮૫.૦૦ લાખ** ની જોગવાઈ કરવામાં આવેલ છે.

➤ **ગુજરાત પછાત વર્ગ વિકાસ નિગમ**

- ગુજરાત પછાતવર્ગ વિકાસ નિગમ દ્વારા આર્થિક ઉત્કર્ષ યોજના હેઠળ સ્વરોજગારલક્ષી યોજના, શૈક્ષણિક લોન યોજના અંતર્ગત છેલ્લા ૩ વર્ષમાં **૩૬૦૫** લાભાર્થીઓને **રૂ.૬૪૩૬.૦૦ લાખ** ની લોન / સહાય આપવામાં આવેલ છે.
- ગુજરાત પછાતવર્ગ વિકાસ નિગમ ની વર્ષ-૨૦૨૪-૨૫ માં કુલ **રૂ.૫૦૦૧.૦૦ લાખ** ની જોગવાઈ કરવામાં આવેલ છે.

➤ **ગુજરાત અલ્પસંખ્યક નાણાં અને વિકાસ નિગમ**

- ગુજરાત અલ્પસંખ્યક નાણાં અને વિકાસ નિગમ દ્વારા આર્થિક ઉત્કર્ષ યોજના હેઠળ સ્વરોજગારલક્ષી યોજના, શૈક્ષણિક લોન યોજના અંતર્ગત છેલ્લા ૩ વર્ષમાં **૨૩૨૩** લાભાર્થીઓને **રૂ.૪૪૪૬.૬૨ લાખ** ની લોન / સહાય આપવામાં આવેલ છે.

- ગુજરાત અલ્પસંખ્યક નાણાં અને વિકાસ નિગમ ની વર્ષ-૨૦૨૪-૨૫ માં કુલ **રૂ. ૧૭૭૩.૦૦ લાખ** ની જોગવાઈ કરવામાં આવેલ છે.

➤ ગુજરાત બિન અનામત શૈક્ષણિક અને આર્થિક વિકાસ નિગમ

- ગુજરાત બિન અનામત શૈક્ષણિક અને આર્થિક વિકાસ નિગમ દ્વારા સ્વરોજગારલક્ષી યોજના, શૈક્ષણિક લોન યોજના અંતર્ગત છેલ્લા **૩** વર્ષમાં **૧,૧૨,૯૬૪** લાભાર્થીઓને **રૂ. ૧૩૯૩૬૨.૧૬ લાખ** ની લોન / સહાય આપવામાં આવેલ છે.
- ગુજરાત બિન અનામત શૈક્ષણિક અને આર્થિક વિકાસ નિગમ ની વર્ષ-૨૦૨૪-૨૫ માં કુલ **રૂ. ૬૦,૮૩૨.૦૦ લાખ** ની જોગવાઈ કરવામાં આવેલ છે.

➤ ગુજરાત ઠાકોર અને કોળી વિકાસ નિગમ

- ગુજરાત ઠાકોર અને કોળી વિકાસ નિગમ હેઠળ સ્વરોજગારલક્ષી યોજના, શૈક્ષણિક લોન યોજના અંતર્ગત છેલ્લા **૩** વર્ષમાં **૮૨૯૦** લાભાર્થીઓને **રૂ. ૮૮૧૮.૧૮ લાખ** ની લોન આપવામાં આવી.
- ગુજરાત ઠાકોર અને કોળી વિકાસ નિગમ ની વર્ષ-૨૦૨૪-૨૫ માં કુલ **રૂ. ૧૦,૨૧૦.૦૦ લાખ** ની જોગવાઈ કરવામાં આવેલ છે.

➤ **ગુજરાત વિચરતી અને વિમુક્ત જાતિ વિકાસ નિગમ**

- ગુજરાત વિચરતી અને વિમુક્ત જાતિ વિકાસ નિગમ હેઠળ સ્વરોજગારલક્ષી યોજના, શૈક્ષણિક લોન યોજના અંતર્ગત છેલ્લા ૩ વર્ષમાં **૨૬૧૬** લાભાર્થીઓને **૩.૩૭૧૦.૬૮ લાખ** ની લોન આપવામાં આવી.
- ગુજરાત વિચરતી અને વિમુક્ત જાતિ વિકાસ નિગમ ની વર્ષ-૨૦૨૪-૨૫ માં કુલ **૩૧.૧૩૯૮.૦૦ લાખ** ની જોગવાઈ કરવામાં આવેલ છે.

➤ **ગુજરાત ગોપાલક વિકાસ નિગમ**

- ગુજરાત ગોપાલક વિકાસ નિગમ હેઠળ સ્વરોજગારલક્ષી યોજના, ઉચ્ચ શૈક્ષણિક લોન યોજના અંતર્ગત છેલ્લા ૩ વર્ષમાં **૩૧૪૪** લાભાર્થીઓને **૩.૪૨૭૬.૯૭ લાખ** ની લોન આપવામાં આવી.
- ગુજરાત ગોપાલક વિકાસ નિગમ ની વર્ષ-૨૦૨૪-૨૫ માં કુલ **૩૧.૨૬૫૧.૦૦ લાખ** ની જોગવાઈ કરવામાં આવેલ છે.

➤ **નિયામક, વિકસતી જાતિ કલ્યાણ**

- નિયામક, વિકસતી જાતિ કલ્યાણ દ્વારા છેલ્લા ૩ વર્ષમાં શૈક્ષણિક યોજનાઓ જેવી કે પ્રિ-મેટ્રિક સ્કોલરશીપ, પોસ્ટ મેટ્રિક સ્કોલરશીપ, ગણવેશ સહાય, વિદેશ અભ્યાસ લોન વગેરે અંતર્ગત **૨,૨૭,૮૩,૬૩૪** વિદ્યાર્થીઓને **૩૧.૧,૭૬,૩૨૯.૧૮ લાખ** ની લોન / સહાય આપવામાં આવેલ છે.

- **છેદા ૩ વર્ષમાં આર્થિક ઉત્કર્ષ યોજનાઓ** જેવી કે માનવ ગરીમા યોજના અંતર્ગત **૨૬,૩૯૨** લાભાર્થીઓને **રૂા. ૬૧૫૬.૦૦ લાખ** ની સહાય આપવામાં આવેલ છે.
- **છેદા ૩ વર્ષમાં આરોગ્ય, આવાસ અને અન્ય યોજનાઓ** અંતર્ગત **૨,૮૩,૦૧૧** લાભાર્થીઓને **રૂા. ૬૩,૦૬૯.૨૩ લાખ** ની સહાય આપવામાં આવેલ છે.
- નિયામક વિકસતી જાતિ કલ્યાણ દ્વારા ચાલુ નાણાકીય વર્ષ-૨૦૨૩-૨૪ માં **રૂા. ૧૯૬૪૪૨.૮૩ લાખ**ની જોગવાઈ કરવામાં આવેલ છે. તેમજ આગામી નાણાકીય વર્ષ-૨૦૨૪-૨૫ માં **રૂા. ૧૪૫૭૩.૬૭ લાખ**ની જોગવાઈનો વધારો કરી કુલ બજેટ જોગવાઈ **રૂા. ૨૧૧૦૧૬.૫૦ લાખ** કરવામાં આવેલ છે.

➤ **નિયામક, અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ**

- નિયામક, અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ દ્વારા **છેદા ૩ વર્ષમાં શૈક્ષણિક યોજનાઓ** જેવી કે પ્રિ-મેટ્રિક સ્કોલરશીપ, પોસ્ટ મેટ્રિક સ્કોલરશીપ, ગણવેશ સહાય, વિદેશ અભ્યાસ લોન વગેરે અંતર્ગત **૨૩,૨૮,૪૦૪** વિદ્યાર્થીઓને **રૂા. ૧,૬૮,૫૦૦ લાખ** ની લોન / સહાય આપવામાં આવેલ છે.
- **છેદા ૩ વર્ષમાં આર્થિક ઉત્કર્ષ યોજનાઓ** જેવી કે માનવ ગરીમા યોજના, ડા.પી.જી.સોલંકી કાયદા તેમજ તબીબી સ્નાતકો અને અનુસ્નાતકોને લોન તેમજ સહાય વગેરે અંતર્ગત **૪૭,૨૧૩** લાભાર્થીઓને **રૂા. ૬૫૦૦.૦૦ લાખ** ની લોન / સહાય આપવામાં આવેલ છે.

- **છેદા ૩ વર્ષમાં આરોગ્ય, આવાસ અને અન્ય યોજનાઓ** અંતર્ગત **૯૧,૧૫૨** લાભાર્થીઓને **૩૧.૩૭,૫૦૦ લાખ** ની સહાય આપવામાં આવેલ છે.
- નિયામક અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ દ્વારા ચાલુ નાણાકીય વર્ષ-૨૦૨૩-૨૪ માં **૩૧.૮૯૮૩૩.૫૭ લાખ**ની જોગવાઈ કરવામાં આવેલ છે. તેમજ આગામી નાણાકીય વર્ષ-૨૦૨૪-૨૫ માં **૩૧.૯૧૬૬.૦૦ લાખ**ની જોગવાઈનો વધારો કરી કુલ બજેટ જોગવાઈ **૩૧.૯૯૦૦૦.૦૦ લાખ** કરવામાં આવેલ છે.

➤ નિયામક, સમાજ સુરક્ષા

- નિયામક, સમાજ સુરક્ષા દ્વારા **છેદા ૩ વર્ષમાં શૈક્ષણિક યોજનાઓ** જેવી કે દિવ્યાંગ વિદ્યાર્થીઓને સ્કોલરશીપ અંતર્ગત **૨૮,૬૦૪** વિદ્યાર્થીઓને **૩૧.૩૯૩.૦૦ લાખ** ની સ્કોલરશીપ આપવામાં આવેલ છે.
- **છેદા ૩ વર્ષમાં આર્થિક ઉત્કર્ષ યોજનાઓ** જેવી કે દિવ્યાંગ સાધન સહાય, દિવ્યાંગ લગ્ન સહાય દિવ્યાંગોને એસ.ટી માં મફત મુસારફી, બૌદ્ધિક અસમર્થતા ધરાવતી (મનોદિવ્યાંગ) વ્યક્તિઓને સહાય અંતર્ગત **૪,૮૦,૮૫૧** લાભાર્થીઓને **૩૧.૨૪,૭૪૫.૦૦ લાખ** ની સહાય આપવામાં આવેલ છે.
- નિયામક સમાજ સુરક્ષા દ્વારા ચાલુ નાણાકીય વર્ષ-૨૦૨૩-૨૪ માં **૩૧.૧૯૭૬૦૬.૩૬ લાખ**ની જોગવાઈ કરવામાં આવેલ છે. તેમજ આગામી નાણાકીય વર્ષ-૨૦૨૪-૨૫ માં **૩૧.૧૯૪૪૭.૬૪ લાખ**ની જોગવાઈનો વધારો કરી કુલ બજેટ જોગવાઈ **૩૧.૨૧૭૦૫૪.૦૦ લાખ** કરવામાં આવેલ છે.

તારાંકિત પ્રશ્ન અંગે ટૂંકીનોંધ

માન. અધ્યક્ષશ્રી,

વિકસતી જાતિ અને અનુસૂચિત જાતિના લાભાર્થીઓને **કુલ - ૮** નિગમો (બિન-અનામત નિગમ અને દિવ્યાંગ નિગમ સિવાય) મારફત અપાતી લોન - સહાય ઉપરાંત પ્રિ અને પોસ્ટ મેટ્રીક શિષ્યવૃત્તિ, વિદેશ અભ્યાસ લોન અને આવાસ યોજનાઓ જેવી અનેકવિધ યોજનાઓનો લાભ આપવા માટે નિયામકશ્રી-વિકસતી જાતિ કલ્યાણ અને નિયામકશ્રી - અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણનું અભ્યાસ તંત્ર અસ્તિત્વમાં છે.

માન. અધ્યક્ષશ્રી,

આગામી નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ માટે નિયામકશ્રી - વિકસતી જાતિ કલ્યાણ અને નિયામકશ્રી - અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ દ્વારા ચલાવવામાં આવતી કલ્યાણકારી યોજનાઓ માટે અનુક્રમે **રૂ. બે હજાર એકસો બાર કરોડ** અને **રૂ. બારસો ચાલીસ** જેટલી માતબાર રકમની જોગવાઈ કરવામાં આવેલ છે. વધુમાં, ચાલુ નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪માં નિયામકશ્રી - વિકસતી જાતિ કલ્યાણ દ્વારા વિવિધ કલ્યાણકારી યોજનાઓમાં **રૂ. એક હજાર પાંચસો તેતાલીસ કરોડ**નો ખર્ચ (જાન્યુઆરી-૨૦૨૪ અંતિત) કરી દેવામાં આવ્યો છે. જ્યારે સમાન પ્રકારે નિયામકશ્રી - અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ દ્વારા **રૂ. આઠસો એકાવન કરોડ**નો ખર્ચ કરવામાં આવ્યો છે. અત્રે એ બાબત ઉલ્લેખનીય છે કે ખર્ચની આ રકમ કુલ - ૮ નિગમો દ્વારા અપાતી લોન સહાય ઉપરાંતની છે.

માન. અધ્યક્ષશ્રી,

વિકસતી જાતિ અને અનુસૂચિત જાતિના લાભાર્થીઓ માટેના કુલ ૮ નિગમો માટે **રૂ. ૧૯૮ કરોડની નાણાકીય જોગવાઈ નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪માં કરવામાં આવેલ હતી.** આ તબક્કે માન. નાણામંત્રીશ્રી અને માન. મુખ્યમંત્રીશ્રીનો વિકસતી જાતિ અને અનુસૂચિત જાતિના લાભાર્થીઓ વતી સવિશેષ આભાર પ્રગટ કરવા ઈચ્છું છું. તેઓશ્રીએ આગામી નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫માં આ ૮ નિગમો માટેની જોગવાઈઓમાં માતબર વધારો કરી **રૂ. બસો ત્રાણ કરોડની** રકમ ફાળવી છે. નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ની સરખામણીમાં આ જોગવાઈ અંદાજિત ૫૦% જેટલી વધારે છે.

માન. અધ્યક્ષશ્રી,

અમારી સરકાર “સૌનો સાથ અને સૌનો વિકાસ”ના મંત્રને વરેલી સર્વ સમાવેશીય સરકાર છે. અમારી સરકાર તમામ નબળા વર્ગોના વિકાસ માટે પ્રતિબદ્ધ છે. તાજેતરમાં જ ભારતના માન. વડા પ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી સમાજના ચાર વર્ગો ગરીબ, યુવા, અન્નદાતા અને નારીશક્તિ અર્થાત જ્ઞાનના ઉત્કર્ષ ઉપર ભાર મુકેલ છે. ઉક્ત સુત્રમાં પણ “ગરીબ”ની અગ્રતા અમારી સરકાર માટે સૌથી પહેલી છે.

માન. અધ્યક્ષશ્રી,

હું આપના માધ્યમથી વિરોધપક્ષમાં બેઠેલા સાથી ધારાસભ્ય મિત્રોને કહેવા માંગુ છું કે, આંકડાકીય હકીકતોથી સદંતર વેગળું અને બદ-ઈરાદાપુર્વકનું તેમનું આ અર્થઘટન “ભાગલા પાડો અને રાજ કરો”ની હીન માનસિકતા પ્રગટ કરે છે. અમારી સરકારે સુદ્રઢ માળખાકીય સુવિધાઓ પૂરી પાડવાની સાથે-સાથે સામાજિક અને આર્થિક ક્ષેત્રો માટે પણ પૂરતા પ્રમાણમાં નાણાં ઉપલબ્ધ કરાવેલા છે.

કોષ્ટક

	રકમ (રૂ. કરોડમાં)	
	વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪માં ખર્ચ (જાન્યુઆરી - ૨૦૨૪ અંતિત)	વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ બજેટ જોગવાઈ
વિકસતી જાતિ પ્રભાગ (ખુદ)	૧,૫૪૩	૨,૧૧૨
વિકસતી જાતિ કલ્યાણ પ્રભાગ + પાંચ નિગમ (બિન-અનામત નિગમ સિવાય)	૧,૬૦૧	૨,૩૨૨
અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ પ્રભાગ (ખુદ)	૮૫૧	૧,૨૪૦
અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ પ્રભાગ + ત્રણ નિગમ	૮૭૮	૧,૩૨૩
બિન અનામત નિગમ	૩૪૪	૬૦૭

અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ હસ્તકના નિગમો

- ૧) ગુજરાત અનુસૂચિત જાતિ વિકાસ કોર્પોરેશન, ગાંધીનગર
- ૨) ગુજરાત સફાઈ કામદાર વિકાસ નિગમ, ગાંધીનગર
- ૩) ડો. આંબેડકર અંત્યોદય વિકાસ નિગમ, ગાંધીનગર

વિકસતી જાતિ કલ્યાણ હસ્તકના નિગમો

- ૧) ગુજરાત પછાત વર્ગ વિકાસ નિગમ, ગાંધીનગર
- ૨) ગુજરાત ઠાકોર કોળી વિકાસ નિગમ, ગાંધીનગર
- ૩) ગુજરાત અલ્પ સંખ્યક નાણાં અને વિકાસ નિગમ, ગાંધીનગર
- ૪) ગુજરાત ગોપાલક વિકાસ નિગમ, ગાંધીનગર
- ૫) ગુજરાત વિચરતી અને વિમુક્ત જાતિ વિકાસ નિગમ, ગાંધીનગર
- ૬) ગુજરાત બિન અનામત શૈક્ષણિક અને આર્થિક વિકાસ નિગમ, ગાંધીનગર

સમાજ સુરક્ષા ખાતા હસ્તકનું નિગમ

- ૧) ગુજરાત રાજ્ય દિવ્યાંગ નાણાં અને વિકાસ નિગમ, ગાંધીનગર

નિયામક વિકસતી જાતિ કલ્યાણ
છેલ્લા ૫-વર્ષની માહિતી

(રૂ.લાખમાં)

ક્રમ	નિગમ	2019-20		2020-21		2021-22		2022-23		2023-24		Total		2024-25
		મુળજોગવાઈ	ખર્ચ	મુળજોગવાઈ	ખર્ચ	મુળજોગવાઈ	ખર્ચ	મુળજોગવાઈ	ખર્ચ	મુળજોગવાઈ	ખર્ચ	મુળજોગવાઈ	ખર્ચ	મુળજોગવાઈ
A- Corporations														
1	Gujrat Minority Finance Department Co.Ltd	2225.00	984.57	2135.00	979.03	1615.51	2278.49	2025.00	2117.66	1940.00	1074.22	9940.51	7433.97	273.00
2	Gujrat Backward Class Development Corporation	2160.00	1895.89	2085.00	1767.54	1675.51	1357.51	2285.00	2007.61	2585.00	1786.54	10790.51	8815.09	201.00
3	Gujarat Nomadic And Denotified Tribes Development	1400.00	590.34	1435.00	1227.59	1310.51	2655.15	1435.00	1201.90	1415.00	356.78	6995.51	6031.76	198.00
4	Gujarat Gopalak Development Corporation	1728.97	1728.97	1535.00	1535.00	749.82	749.82	1343.75	1343.75	1350.00	966.69	6707.54	6324.23	151.00
5	Gujarat ThakorKoli Development Corporation	2075.00	1975.00	1985.00	1985.00	2609.23	2509.23	5285.00	5185.00	3982.50	1571.75	15936.73	13225.98	210.00
	Loans to five corporations													20000.00

	Total of 5 corporation	9588.97	7174.77	9175.00	7494.16	7960.58	9550.20	12373.75	11855.92	11272.50	5755.98	50370.80	41831.03	21033.00
6	Gujrat Been Anamat economical education Development	50600.00	31287.61	50100.00	32117.02	50675.00	41283.73	50700.00	63740.87	50700.00	34433.94	252775.00	202863.17	60647.00
	Total of 6 Corporations	60188.97	38462.38	59275.00	39611.18	58635.58	50833.93	63073.75	75596.79	61972.50	40189.92	303145.80	244694.20	81680.00
B-Other Than Corporations														
	Developing Caste Welfare	130137.67	125515.36	133572.02	108314.88	124725.27	117790.17	157306.64	161118.77	196442.83	154346.70	742184.42	667085.88	211201.50
	Grant Total (A+B)	190326.64	163977.74	192847.02	147926.06	183360.85	168624.10	220380.39	236715.56	258415.33	194536.62	1045330.22	911780.08	292881.50

SCઅને OBCની વિગત

(રકમ રૂ. લાખમાં)

ક્રમ	વર્ષ	અનુસૂચિત જાતિ			વિકસતી જાતિ			SJED Total BE	SCSP Other Dept. BE	Total SCSP BE
		કુલ જોગવાઈ	નિગમોનીજોગ વાઈ	કુલજોગવા ઈ સામે નિગમોની ટકાવારી	કુલજોગવાઈ	નિગમોનીજોગવા ઈ	કુલજોગવાઈ સામે નિગમોની ટકાવારી			
1	2024-25	132284.00	8278.00	6%	292881.50	81680.00	28%	619348.00	558105.00	665383.00
2	2023-24	121967.13	8497.86	7%	258415.33	61972.50	24%	558025.00	575372.57	673704.00
3	2022-23	127451.29	5108.55	4%	220380.39	63073.75	29%	478183.00	442051.55	551485.00
4	2021-22	120979.96	4901.55	4%	183360.85	58635.58	32%	435253.00	426572.40	529630.00
5	2020-21	120783.00	4423.55	4%	192847.02	59275.00	31%	432053.00	429930.36	539312.00
6	2019-20	125639.26	6362.85	5%	190326.64	60188.97	32%	421105.00	349542.71	464342.00
Grand Total		749104.64	37572.36	5%	1338211.72	384825.80	29%	2943967.00	2674751.36	3423856.00

નિયામક અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ
છેદા પ-વર્ષની માહિતી

												(ખર્ચરૂ.લાખમાં)		
Sr. No.	Details	2019-20		2020-21		2021-22		2022-23		2023-24 (Jan-24 Ending)		Total		2024-25
		મુળખર્ચ	ખર્ચ	મુળખર્ચ	ખર્ચ	મુળખર્ચ	ખર્ચ	મુળખર્ચ	ખર્ચ	મુળખર્ચ	ખર્ચ	મુળખર્ચ	ખર્ચ	મુળખર્ચ
A-Corporations														
1	Gujarat Scheduled Caste Development Corporation	2784	2084	1260	1238	1577	1048	1605	1020	2794	418	10020	5808	2660
2	Gujarat SafaiKamdar Vikas Nigam	2479	2953	2614	2013	2525	3204	2754	2197	4454	2159	14824	12527	4468
3	Dr.AmbedkarAntyodayaVikas Corporation	1100	694	550	229	800	588	750	698	1250	144	4450	2353	1150
Total A		6363	5731	4424	3479	4902	4841	5109	3915	8498	2721	29294	20687	8278
B-Other Than Corporations		108436	82205	104958	73866	98156	83274	104325	89957	89834	63978	505709	393279	99000
Grant Total SCW (A+B)		114799	87936	109382	77345	103058	88115	109433	93872	98331	66698	535003	413966	107278
C - SJED 95														316
D – DSD 95		10840	11568	11401	11348	17922	17625	18018	24383	23636	21125	81817	86049	24690
Grand total SCW (A+B+C+D)		125639	99504	120783	88693	120980	105740	127451	118255	121967	87823	616821	500015	132284

Less corporations	6363	5731	4424	3479	4902	4841	5109	3915	8498	2721	29294	20687	8278
Grand total SJED SCW W/O	119276	93774	116359	85214	116078	100899	122343	114339	113469	85102	587526	479328	124006
SCW other Dept.	338703		418529		408650		424033		551737		2141653		533099
Total SCSP	464343		539312		529630		551485		673704		2758473		665383

વર્ષ-૨૦૨૩-૨૪ ના વર્ષમાં બજેટ જોગવાઈ ૨૭૯૪.૩૧ પૈકી આર્થિક ઉત્કર્ષમાટેની યોજના માટે રૂ.૨૦૦૦.૦૦ લાખ ની બજેટ જોગવાઈ થયેલ છે, જેને વહીવટી મંજૂરીમળેલ છે પરંતું રકમ ફળવાયેલ નથી.

નિયામક સમાજ સુરક્ષા ખાતું
છેદા પ-વર્ષની માહિતી

													(Rs. In Lakhs)		
S r · N o .	Details	2019-20		2020-21		2021-22		2022-23		2023-24 (Up to Jan-24)		Total		2024-25	
		મુળ જોગવાઈ	ખર્ચ	મુળ જોગવાઈ	ખર્ચ	મુળ જોગવાઈ	ખર્ચ	મુળ જોગવાઈ	ખર્ચ	મુળ જોગવાઈ	ખર્ચ	મુળ જોગવાઈ	ખર્ચ	મુળ જોગવાઈ	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1	SCSP	10839.97	11568.47	11401.36	11348.33	17922.36	17625.02	18017.84	24382.64	23635.70	21124.52	81817.23	86048.98	24690.00	
2	TASP	22744.48	24265.91	25720.56	25289.87	32411.23	30417.38	31959.07	35752.90	46105.78	40695.22	158941.12	156421.28	48422.00	
3	Normal	80605.81	82621.13	90321.78	98600.98	97210.24	83047.39	99802.35	115646.14	128662.88	98907.80	496603.06	478823.44	144727.00	
	Total	114190.26	118455.51	127443.70	135239.18	147543.83	131089.79	149779.26	175781.68	198404.36	160727.54	737361.41	721293.70	217839.00	

પત્રક

ગુજરાત બિનઅનામત શૈક્ષણિક અને આર્થિક વિકાસ નિગમ, ગાંધીનગર

(રૂ. કરોડમાં)				
વર્ષ	બજેટ જોગવાઈ	ફાળવેલ ગ્રાન્ટ	લોન	સહાય
૨૦૧૭-૧૮	૦.૦૧	૦.૦૧	૦	૦
૨૦૧૮-૧૯	૫૦૦.૦૦	૧૧૨.૫૦	૩૬.૯૩	૧૦.૯૦
૨૦૧૯-૨૦	૫૦૦.૦૦	૩૫૦.૦૦	૨૫૬.૭૫	૫૪.૮૪
૨૦૨૦-૨૧	૫૦૦.૦૦	૪૧૬.૫૬	૩૦૨.૨૯	૧૭.૧૫
૨૦૨૧-૨૨	૪૫૦.૦૦	૪૫૦.૦૦	૩૭૫.૫૩	૩૫.૯૭
૨૦૨૨-૨૩	૫૦૦.૦૦	૫૦૦.૦૦	૫૩૯.૯૧	૯૫.૯૦
૨૦૨૩-૨૪	૫૦૦.૦૦	૨૫૦.૦૦	૨૦૬.૨૯	૩૩.૭૩
કુલ ટોટલ	૨૯૫૦.૦૧	૨૦૭૯.૦૭	૧૭૦૭.૭૦	૨૪૮.૪૯